

ДА СЕ НАУЧИМ ДА УЧИМ

Разгледаните тук занимания ще ви подскажат няколко начина как да насърчите децата да усвоят някои умения, които ще им бъдат необходими в процеса на обучение. Те ще им помогнат да гледат, да слушат, да запомнят, да имитират, да се отнасят внимателно с вещите си и с тези на останалите и да работят тихо. Ще ви се дадат идеи как да помогнете на децата да се концентрират за по-дълъг период от време, докато си играят сами или са в група.

Огледалце, огледалце

Резултат от заниманието:

Да се научим да гледаме и имитираме останалите.

Размер на групата: Шест деца.

От какво се нуждаете:

Голямо огледало и свободно пространство.

Подготовка:

Поставете огледалото така, че две деца, застанали едно до друго, да могат да се виждат в него. Разпределете децата по двойки, така че срамежливите да са с по-освободени деца.

Какво да правите:

Обяснете им, че ще играете игра на подражание. Двойките се приближават до огледалото, като се редуват. Поканете едно от децата да докосне лицето си. Може ли другото дете да направи същото? Накарайте едно от тях да направи физиономия, а другото да го имитира. Развеселете обстановката, като им предложите да докоснат носовете си, докато се гледат в огледалото.

Сега се отдалечете от огледалото и накарайте децата да се гледат отблизо. Помолете едно от тях да е водач, а другото да е огледалото. Отначало вие им предлагайте какво да правят, като се стараете всичко да е лесно: да докосват главата си, да вдигат ръце, да стоят на един крак, да правят смешни физиономии, да потриват коремчетата си и т.н.

Въпроси, които може да задавате:

Какво е това лице - щастливо или тъжно? Затворете очи: сега можете ли да подражавате на другите? Вместо това може би сега ще можете да имитирате звуците, които издават останалите.

За по-малките деца:

Вие им подсказвайте какво да правят и им помагате физически при подражаването.

За по-големите деца:

Подканете ги да си намерят свободно място, да докоснат края на пръстите си и да се имитират, като се изправят и отново седат. Играйте на играта "сянка", при която едното дете следва другото и копира всяко негово движение и звук.

Следващи занимания:

- При започване на заниманията на всяка група насърчете децата да имитират действията ви за няколко секунди. Това ще им помогне да слушат и гледат.
- Използвайте новите си умения да гледате и копирате, за да научите и упражните нови занимателни рими.
- Използвайте демонстрацията и копирането, за да преподавате нови качества, като дисциплинираност.

Връзки с дома

Подскажете на родителите идеята чрез играта "гледай и имитирай" да научат детето си да върши нещо ново у дома, като например да нарежда масата.

ЧУВСТВА

Сега вие ще откриете начини как да помогнете на децата да изпитат и изучат широк кръг от чувства и емоции. Има занимания, които помагат на децата да изразят чувствата си чрез изкуството и танца и да говорят за това как се чувстват другите хора. Също можете да получите насоки относно това как да помогнете на децата да се чувстват уверени в себе си.

‘Синьо’ настроение и ‘червен’ гняв

Резултат от заниманието:

Да се научим да използваме цветовете за описание на чувствата и да говорим за тях.

Размер на групата:

От четири до шест деца.

От какво имате нужда:

Касетофон и подбрани касети с гръмка, гневна музика (например 1812-та увертюра на Чайковски), успокояваща музика (например “Болеро” на Равел), тъжна музика (например “Реквием” на Верди), весела музика, вълнуваща музика (например увертюрата “Вилхем Тел” на Росини). Направете свой собствен избор от широк кръг модерна и класическа музика с различен културен произход. Листове хартия, боички, четки с различна дебелина, стативи или маси, върху които да се рисува.

Подготовка:

Изберете касети и се уверете, че са пренавити до точното място. Търсете откъси до 5 мин. Наредете материалите, за да са готови за работа.

Какво да правите:

Кажете на децата, че ще слушате музика. За начало изберете силно въздействаща музика. Пуснете касетата и я спрете, за да попитате децата какви чувства им навява. Приемете всичките им мисли и добавете свои. Помолете ги да нарисуват картина, отразяваща чувствата, които поражда музиката у тях. Докато те рисуват, им пуснете отново касетата, като съобразите продължителността, така че да е подходяща за всички. За първото занимание е добре да ограничите музиката до две контрастиращи парчета - едно спокойно и едно бурно. Върнете се към това занимание друг път, за да ги запознаете с други музикални творби.

Въпроси, които може да задавате:

Музиката гръмка ли е, или нежна? Как ви кара да се чувствате? Как може да нарисувате “гневна” рисунка? Какви цветове ще изберете? С какви движения ще рисувате - бързи и резки или бавни и плавни? Какви думи мислите, че подходящо описват музиката.

За по-малките деца:

Използвайте бои, с които да може да се рисува с пръсти и по-големи листове, така че тези деца да могат да изразяват чувствата си по-директно. Стойте до тях и им говорете за чувствата, които ви навяват техните рисунки.

За по-големите деца:

Позволете им да ви помогнат в избора на музика за заниманието, която да изразява различни емоции.

Следващи занимания:

- Използвайте избраната вече музика и подканете децата да танцуват така, както им подсказва тя.
- Играйте на една версия на играта - Музикални статуи. Докато музиката свири, децата танцуват. Когато спре, вие назовавате име на подходящо чувство. Например: застинете в гневно положение.

Връзки с дома:

Дайте идеята на родители и деца да разговарят за това какво ги е развеселило, разстроило или разсърдило през деня. Може би на специален разговор за лека нощ преди лягане.

Приятел е някой, който...

Резултат от заниманието:

Да говорим за приятелите и за това как да сме приятелски настроени.

Размер на групата: Шест деца.

От какво имате нужда:

Размножената история "Натан намира приятел." (виж по-долу) + занимателна страница. Цветни моливи или флумастери.

Подготовка:

Направете копие на занимателната страница за всяко дете. Поставете ги върху маса, около която има столове за всяко дете и за вас самия. Покажете на децата един от листовите и им обяснете, че всички ще седнете заедно и ще разговаряте за цветовете и историята върху картинките.

Седнете на масата и започнете да оцветявате и разговаряте. Поддържайте разговора непринуден и спокоен. Сядайте до най-тихите деца, за да ги окуражавате да се включат в разискването. Разговаряйте и оцветявайте на масата като група, докато всички приключат.

Въпроси, които може да задавате:

Разгледайте заедно първата картинка. Чудя се какво чувства Натан? Мислите ли, че иска да играе с другите деца? Чудя се защо ли не иска? Погледнете втората картинка. Как разбираме, че Натан и Ела са приятели? За какво са приятелите? Защо е хубаво да имаш приятели? Как разбирате, че някой е приятелски настроен към вас? Кои са вашите приятели?

За по-малките деца:

Говорете просто. С кого искаш да играеш? Кой от групата ти е приятел? С кого би искал да си поиграеш след това?

За по-големите деца:

Говорете за някои от нещата, които правим, докато се опитваме да се сприятелим с някого - усмихваме се, играем си заедно, помагаме си, редуваме се, изслушваме се, чувстваме се добре заедно.

Следващи занимания:

- Следва проект "Приятели": насърчавайте децата да се нарисуват взаимно, да донесат снимки на приятели извън групата, както и на такива от други поколения.
- Попитайте децата с кого биха желали да поиграят на тази среща и останете наблизо, за да им помагате.

Връзки с дома:

Наблюдавайте дали има зараждащи се приятелства и преценете дали има възможност тези деца да си играят извън групата, да пътуват заедно или да се запознаят семействата им.

Натан си намира приятел

Натан и Ела за първи път идваха на игрището. Имаше много други деца, както и много татковци и майки.

Деца се втурваха през вратата и се поздравяваха. Натан не познаваше нито едно от другите деца.

- Скоро ще си намериш приятел - каза майка му.

- Ще остана за 5 мин. След това трябва да се връщам и да работя.

Ела също не познаваше никое от другите деца.

- Скоро ще си намериш някого, с когото да си играеш - каза баща ѝ.

- Ще остана за 5 мин след това ще трябва да вървя и да напазарувам.

Когато вече всички бяха закачили палтата си, Натан се зачуди какво да прави. Не беше сигурен дали може да си намери приятел. Излезе навън и се огледа. Всички бяха по-големи от него. Някои от момчетата играеха с топка на тревата и можеха да бягат много бързо. Едно от тях почти се блъсна в Натан.

Когато Ела погледна към другите деца, тя не беше сигурна дали може да намери някого, с когото да си поиграе. Тя също смяташе, че всички изглеждат много големи. Някои от момичетата караха колела и също бяха много бързи. Ела се отместа от пътя им. След това погледна, за да види дали има свободни колелета, но нямаше.

Имаше стативи за рисуване, хартия и боички, и четки, и вода, но всички вече бяха заети от някой, който рисуваше. И всички бяха погълнати в разговор, крещяха и дори пееха.

- Хубаво би било, ако беше малко по-тихо - помисли си Ела. И тогава тя видя една отворена врата. Надникна в нея.

- Много малка стая - каза тя.

Натан дойде, за да погледне:

- Дай да видя какво има тук - каза той.

Вътре беше много тихо. Имаше много, много кутии и колело с една гума и кукла без ръка. И много други неща.

- Това е хубаво място - каза Натан. - Ще построя гараж за поправка на колелета. Кутиите са стените.

- Аз също - каза Ела. - Това е вратата. Строя болница, в която ще оправям счупени ръце.

Аз съм докторът.

- Да, - каза Натан - докато дойде моят ред да съм доктор.

- Добре - каза Ела.

- Искате ли да дойдете и да поиграете с другите деца? - попита ги учителката.

- Не - отвърнаха те. - Много сме заети.

Когато майката на Натан и таткото на Ела дойдоха да ги вземат, Натан и Ела все още си играеха и не искаха да си ходят в къщи.

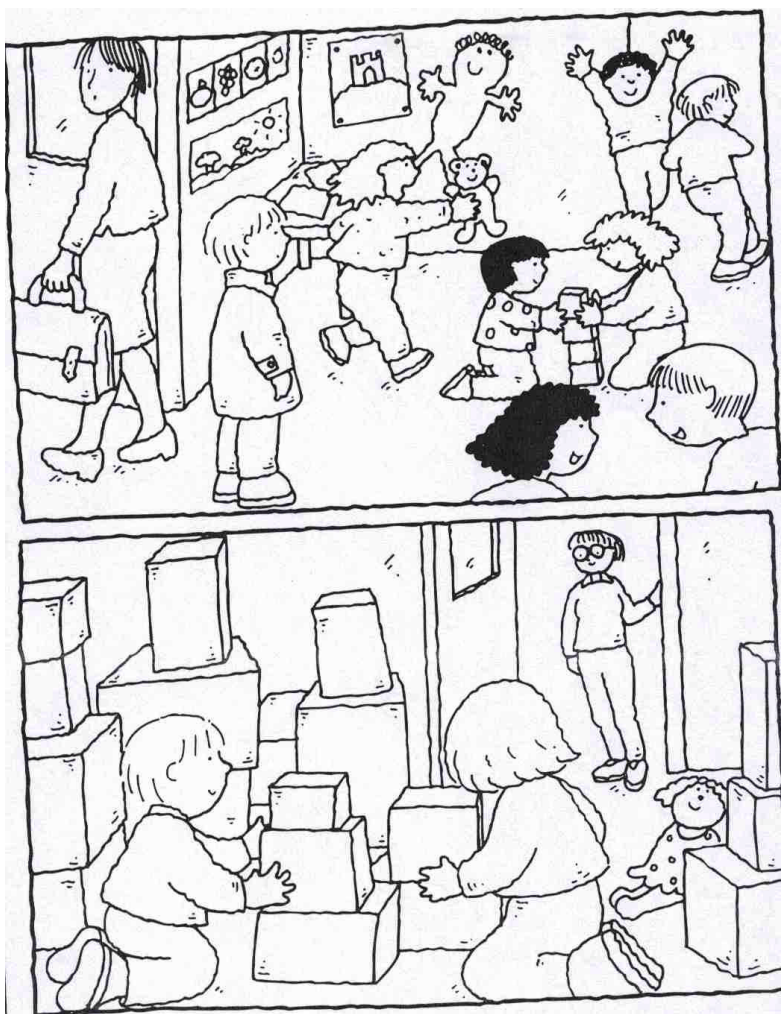
- Можете да се върнете утре - казаха възрастните.

- Утре ще играем на тревата с топката - каза Натан.

- А също ще караме и колело - допълни Ела.

- Да, - каза Натан - и двамата. Днес си намерих приятел - каза той.

- Аз също - каза Ела.

Да дадем свобода на чувствата

Резултат от заниманието:

Да се научим да използваме движението и танца за изразяване на емоциите.

Размер на групата: От десет до петнайсет деца.

От какво имате нужда:

Касетофон и избрани касети (включително тези, които избрахте за заниманието "Синьо" настроение и "Червен" гняв). Ако умеете, може да свирите на йоника или пиано. Свободно място за танци.

Подготовка:

Изберете разнообразна музика, която навява различни чувства - спокойна, бурна, жива, игрива, плавна, тъжна, маршова, бърза. Потърсете музика, която бързо да сменя настроението и темпото си. Подгответе предварително касетите, така че да можете да ги пуснете в точния момент.

Какво да правите:

Кажете на децата, че ще пуснете музика, на която да потанцуват.

Първо трябва да слушат внимателно и да видят как тя им подсказва да се движат. Накарайте децата да седнат, докато им пуснете кратък откъс от касетата (не повече от 30 сек.). Сега ги подканете да се движат свободно, като самият вие се включите. Опишете какви са движенията и танците им и кажете какви чувства предизвикват те у вас. Окуражавайте децата през цялото време.

Продължете заниманието с още три или четири парчета и се върнете към него друг път.

Въпроси, които може да задавате:

Задавайте ги в началото, за да подготвите децата. Как те кара да се чувстваш музиката - щастлив или тъжен, ядосан или спокоен? Как те кара да се движиш - бързо или бавно? Кара ли те да скачаш, или плавно да се носиш? Като великан ли звучи, или като мишка? След това ги оставете да изразят усещанията си чрез движение, без да им задавате повече въпроси.

За по-малките деца:

Първо може да им подскажете някои идеи, за да ги подготвите. Стойте близо до тях, докато обикаляте наоколо или ги дръжте за ръка. Завършете заниманието със спокойна музика.

За по-големите деца:

Очаквайте от тях да изкажат свои идеи в дискусиата. Подканете ги първи да се включат към танците, за да предизвикате идеи и увереност в по-малките.

Следващи занимания:

- Използвайте ударни инструменти, за да направите парче, което е гневно, тъжно, радостно и т.н. Заедно му измислете подходящо заглавие.
- Използвайте перкусията и движението, за да изиграете история, в която да има звукови ефекти и музикален фон.
- Ако има плашещи звуци като тези, наподобяващи свръхзвукови самолети или силна гръмотевична буря, накарайте страхливите деца да излязат до инструментите и да вдигнат още по-голям шум.

Връзки с дома:

Покажете тази история със звукови ефекти на публика от родители. Подканете родителите да кажат на децата как ги е накарала да се почувстват (уплашени, щастливи, изненадани и т.н.).

Да се чувстваме добре

Резултат от заниманието:

Да развием чувство на самоуважение и да гледаме с добро на другите деца.

Размер на групата:

Цялата група.

От какво имате нужда:

Килимче за сядане, мече, “вълшебна пръчица”, музика (по ваш избор) и касетофон.

Подготовка:

Помислете върху заниманието, което сте избрали (от тези изброени по-долу), така че всичко да може да мине гладко.

Какво да правите:

Помолете децата и родителите да седнат в кръг на пода и обяснете, че е време за “кръга”. Подгответе обстановката, като пуснете едно мече да обиколи кръга, като нека всички го поздравят. След това изберете две занимания от листа, а останалите пробвайте на други събирания. Първите 4 занимания изискват всички в кръга да си подават мечето, докато свири музиката. Когато тя спре, децата правят нещата, изброени по-долу.

- 'Любими играчки' - Всяко дете казва коя му е любимата играчка и защо.
- 'Приятел животни' - Всяко дете измисля животното, което би искало да бъде и избира друго дете, което да му бъде приятел животно. След това махнете с вълшебната пръчица и двете деца се “превърщат” в желаното животно за известно време. Бъдете сигурни, че всички са се изредили. Включете се при най-неуверените деца.
- 'Любима храна' - Насърчете всяко дете да измисли нещо, което наистина му се похапва. Кой друг харесва същото? Накрая измислете меню, което да се понарави на всички в групата.
- 'Аз мога' - Помогнете на всяко дете да измисли нещо, което може да прави наистина добре и го кажете на групата.
- 'Щастливи мисли' - Вдигнете ръка и кажете, че ще пуснете щастлива мисъл, която ще обиколи целия кръг. Много внимателно съберете ръцете си като чаша и духнете леко между дланите си. След това нежно прехвърлете щастливата мисъл в дланите на следващото дете. След като тя обиколи цялата група, благодарете на децата за това, че са ви я върнали толкова внимателно.
- 'Докосни и прехвърли нататък' - Опитайте се да предавате докосвания в кръга. Първо докоснете длани и прехвърлете нататък. След това докоснете крайчетата на пръстите или лакти, или пръстите на краката.

Въпроси, които може да задавате:

Кой друг обича желе? Какво харесваш във влакчетата комплекти? (и т.н.)

Използвайте въпросите си, за да сблизите децата по идеи и да им покажете колко са добри. Преди всичко приемайте всичко, което казват и използвайте срещата, за да насърчавате самочувствието на всяко дете и чувството му за благополучие.

За по-малките деца:

Играйте на “Музикално мече” - мечето обикаля из кръга, докато музиката спре. След това се престорете, че мечето говори на детето, което го държи и се опитва да се сприятели. Поставете по-малките деца до възрастните помагачи в кръга.

За по-големите деца:

Играйте на “Запознанства” - помогнете на всяко дете да представи съседа си в кръга и да каже едно нещо за него, което харесва. “Това е Ахмед и аз харесвам усмивката му.”

Следващи занимания:

- Поставете децата да седнат на пода с разкочени крака. Търкаляйте голяма дунапренена топка през кръга, като назовават името на детето, което я получава. Помолете друг възрастен да помага на всяко дете, да познае кой е следващ, да запомни името и да търкулне топката към точния човек.
- Използвайте играта с кръга, за да сблизите групата, да споделяте идеи и планове и да приключите заниманията.

Връзки с дома:

Подканете всяко дете да донесе от къщи нещо, на което наистина държи и да го покаже на групата с ваша помощ.